

Deň subkatedry algeziológie 8. 4. 2010, Banská Bystrica

MUDr. Igor Martuliak, PhD.

Algeziologická klinika SZU FNsP F. D. Roosevelta, Banská Bystrica

Dňa 8. apríla 2010 sa v hoteli Dixon v Banskej Bystrici konal tretí ročník odborného seminára s názvom Deň subkatedry algeziológie, ktorý (ako z názvu vyplýva) organizovala Subkatedra algeziológie KAIM FZŠŠ SZU so sídlom v Banskej Bystrici. Seminár bol koncipovaný ako kazuistický a možno konštatovať, že tento úmysel bol korunovaný úspechom. Odznelo 9 veľmi zaujímavých a pre prax každého algeziológa poučných príbehov pacientov s väčšinou komplikovaným priebehom a niekedy aj s nezvládnutou diagnostikou a liečbou. Prítomní si v bohatej diskusii zopakovali svoje poznatky z odboru s klinickými skúsenosťami popredných slovenských odborníkov, ale aj radových algeziológov.

Otázky v diskusii boli smerované na jednotlivých prednášateľov a ich cieľom bola potreba niektoré získané informácie špecifikovať a zhodnotiť v kontexte možností praktického uplatnenia prezentovaných poznatkov. Seminár sa zúčastnilo 65 účastníkov, z toho 47 lekárov – algeziológov a 18 algeziologických sestier. Seminár sa stretol s priaznivou odozvou u väčšiny zúčastnených odborníkov s prejavmi ich spokojnosti, za čo im aj ja chcem pekne poďakovať.

Okrem miesta prezentácie odborných skúseností a poznatkov z algeziologickej praxe sa tento seminár stáva aj možnosťou pravidelného spoločenského stretnutia kolegov a priateľov

z odboru liečby bolesti. Teší ma preto, že Deň subkatedry algeziológie sa stáva tradíciou a obľúbeným odborným a spoločenským stretnutím algeziológov z celého Slovenska.

Paliat. med. liec. boles., 2010, 3(2): 80

MUDr. Igor Martuliak, PhD.

odborný garant seminára
Algeziologická klinika
SZU FNsP F. D. Roosevelta
Nám. K. Svobodu 1,
975 17 Banská Bystrica
imartuliak@nspbb.sk

Zo zahraničnej tlače

Leptomeningeálne metastázy v ére vyšetrení MRI

(Leptomeningeal metastases in the MRI era)

Kedysi zriedkavo popisované leptomeningeálne metastázy sa dnes vďaka dlhšiemu prežívaniu pacientov s nádorovým ochorením stávajú častejšou diagnózou. Mnohé účinné chemoterapeutiká pomerne slabo prestupujú do centrálného nervového systému (CNS), čo umožňuje malígnym bunkám perzistovať v CNS a viesť k vzniku leptomeningeálnych metastáz. Zlatým diagnostickým štandardom bola identifikácia nádorových buniek pri cytologickom vyšetrení likvoru, ktorého senzitivita je však obmedzená. So zlepšením vizualizácie subarachnoidálneho priestoru sa stala základom diagnostiky zobrazovacia metóda pomocou magnetickej rezistencie (MRI).

Autori uskutočnili retrospektívnu analýzu údajov od 187 pacientov s leptomeningeálnymi metastázami liečených v Memorial-Sloan Kettering Cancer Center, z ktorých 150 malo solídne tumory a 37 hematologické malignity. Vekový medián bol 56,4 roka a medián hodnôt Karnofského výkon-

nostného stavu bol 70. Multifokálne neurologické príznaky vykazovalo 64 % pacientov, aj keď podieľať sa na nich mohli vo viacerých prípadoch aj prítomné mozgové metastázy. 53 % pacientov malo diagnostikované leptomeningeálne metastázy MRI vyšetrením, 23 % pacientov cytologickým vyšetrením likvoru a 24 % obidvoma metódami. U 55 % pacientov bola aplikovaná radiačná liečba, u 29 % intratekálne podanie chemoterapeutík, u 18 % systémová chemoterapia, 21 % pacientov dostalo len podpornú liečbu. Medián prežívania pacientov s leptomeningeálnymi metastázami pri hematologických malignitách bol 4,7 mesiaca a pri solídnych tumoroch 2,3 mesiaca. Potvrdilo sa, že iniciálny Karnofského výkonnostný stav a typ tumoru (hematologický, solídny) bol signifikantným prediktorom prežívania.

MRI sa ukazuje ako dôležitá diagnostická metóda v obidvoch skupinách pacientov, hlavne však v skupine so solídnymi tumorami, kým cytológia likvoru je dôležitejšou diagnostickou metódou u pacientov s hematologickými malignitami. Je jasné, že ani MRI ani cytologické vyšetrenie likvoru

nie je natoľko senzitívne, aby sa stalo jedinou diagnostickou metódou na stanovenie leptomeningeálnych metastáz u všetkých pacientov. Aj keď sa cytologické vyšetrenie likvoru považovalo za zlatý štandard v diagnostike leptomeningeálnych metastáz, podľa literatúry vychádza pozitívne len u 54 % pri vyšetrení prvej vzorky likvoru a môže byť falošne negatívne u 14 % aj pri vyšetrení troch vzoriek likvoru. Liečba výrazne nepredlžuje prežívanie pacientov a bude nutné hľadať nové účinnejšie možnosti liečby leptomeningeálnych metastáz a účinnú prevenciu ich vzniku liekmi, ktoré prechádzajú do CNS.

(Zdroj: Clarke JL, Perez HR, Jacks LM, Panageas KS, DeAngelis LM. Leptomeningeal metastases in the MRI era. *Neurology* 2010; 74: 1449–1454.)

Editorka rubriky

MUDr. Hedviga Jakubíková
Neurologická a algeziologická
ambulancia
Masarykova 10, 080 01 Prešov
hjakub@gmail.com

